dermatologie_5_07:Sestava 1 13.12.2007 11:10 Stránka 283
proLékaře.cz | 13.11.2026

Čes.-slov. Derm. 82, 2007, No. 5, p. 283–287

Dr. Dávid Gruby (1810–1898)

Szép Z.

Katedra dermatovenerológie Fakulty zdravotníckych špecializačných štúdií Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave
vedúca katedry m. prof. MUDr. Klaudia Kolibášová, PhD.

Súhrn

Dr. Dávid Gruby (1810–1898)

Dávid Gruby (1810–1898) bol jedným z najvýznamnejších mykológov 19. storočia, ktorý stál aj pri zrode dermatomykológie. Raymond Sabouraud ho nazval „otcom mykológie". Narodil sa v južnom Uhorsku, lekársku fakultu začal študovať v Pešti a ukončil vo Viedni. Svoj život prežil v Paríži. Bol však skutočným polyhistorom: zaoberal sa mikroskopickou technikou, ako prvý zhotovil mikrofotografie z preparátov, bol vyhľadávaným klinickým lekárom, v liečbe používal metódy dnešnej psychosomatickej medicíny, venoval sa astronómii, meteorológii a ako prvý sa zaoberal lekárskou meteorológiou. Ďalej sa zapodieval aj chirurgickou problematikou a ako prvý navrhol na ošetrenie rán vatu. Významná je jeho charitatívna činnosť a sociálne cítenie. Na poli mykológie okrem iných opísal pôvodcu favusu, kandidózy a mikrospórie a typy parazitizmu vlasov: ectothrix a endothrix. Objavil aj parazita trypanosomiázy (názov Trypanosoma pochádza od Grubyho).

Summary

Dr. David Gruby (1810–1898)

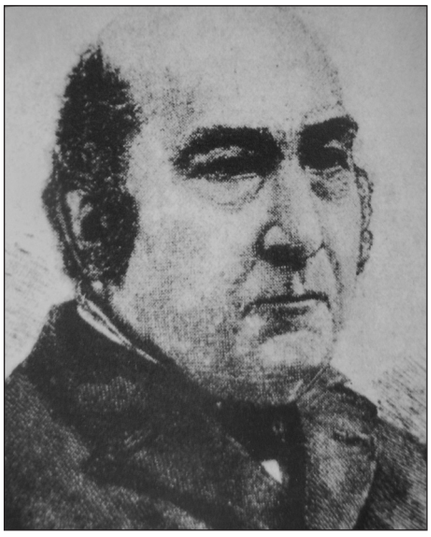
David Gruby (1810–1898) was one of the most important mycologists of the 19th century who participated in the birth of dermatomycology. Raymond Sabouraud called him "the father of mycology". He was born in the southern Hungary, started to study the medical faculty in the Pest and graduated in Vienna. He lived in Paris. He was a real generalist; he was interested in microscopy and was the first one who made the microphotographies of specimens. He was the well-known clinician; he used the methods of modern psychosomatic treatment, was interested in astronomy and meteorology and was the pioneer of medical meteorology. He was also interested in surgery and suggested the use of cotton in the wound care. His beneficence and welfare work are also important. In the field of mycology he described the etiological agent of favus, candidiasis and microsporia and the type of hair parasitism: ectothrix and endothrix. He also discovered the parasite of trypanosomiasis (he is the author of the name of Trypanosoma).

V medicíne prvej polovice 19. storočia stále pretrvávali hmlisté teórie vzniku chorôb. Táto neistota bola ešte väčšia na poli kožných ochorení. Externá infekčná patogenéza sa vôbec neuznávala. V 30-tych – 40-tych rokoch 19. storočia sa však stále vo väčšom množstve objavovali práce, ktoré dokazovali opak. Je dôležité zdôrazniť, že víťazstvo teórie externej-infekčnej etiológie niektorých dermatóz a tým začiatok rozvoja mikrobiológie začal práve na poli kožnej parazitológie (svrab) a dermatomykológie. Éra bakteriológie na čele s Pasteurom nastúpila až následne, keď sa položili pevné piliere kožnej parazitológie a mykológie. Jedným z najväčších predstaviteľov tohto smeru bol *Dávid Gruby*, ktorého aj sám veľký R. Sabouraud považoval za „otca mykológie", hoci Gruby mal prioritné objavy v oblasti parazitológie, a aj v rôznych nemedicínskych oblastiach.

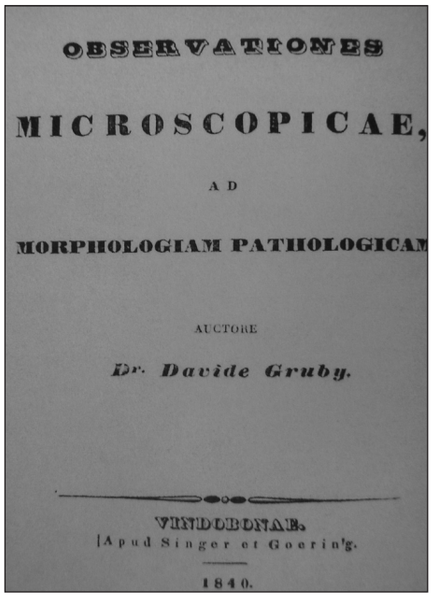
Jeho život možno rozdeliť *na 3 etapy* (3,5,13,14,16,17): prvá etapa sa odohrávala v Uhorsku a Rakúsku a siahala od jeho narodenia až po ukončenie lekárskej fakulty (1810–1839). Ďalšie dve etapy prebiehali už v Paríži: druhá etapa zahrňuje výskumnú činnosť s prioritnými objavmi (1840–1854) a tretia etapa klinickú lekársku prax a charitatívne činnosti (1854–1898).

Dávid Gruby (obr. 1) sa narodil 20.augusta 1810 v obci Kiskér, v župe Bács, v južnom Uhorsku. Jeho otec, Gruby (Gruber) Menachem Mendel, bol chudobným židovským sedliakom. Dávid bol jeho ôsmym alebo deviatym synom. Už v základnej škole vynikal svojím talen-

dermatologie_5_07:Sestava 1 13.12.2007 11:10 Stránka 284
proLékaře.cz | 13.11.2026

Obr. 1. Dr. Dávid Gruby (1810–1898).

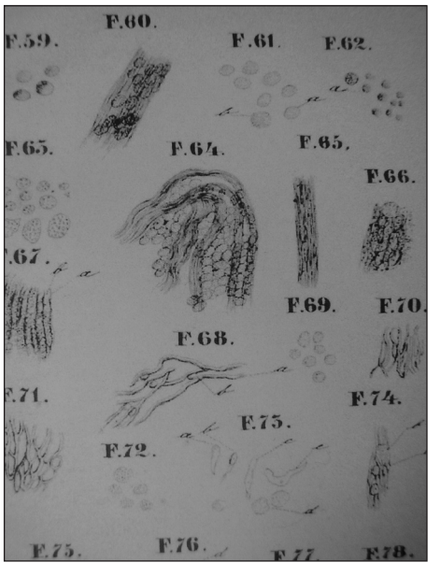
Obr. 2. Observationes microscopicae, ad morphologiam pathologicam (1840, Viedeň).

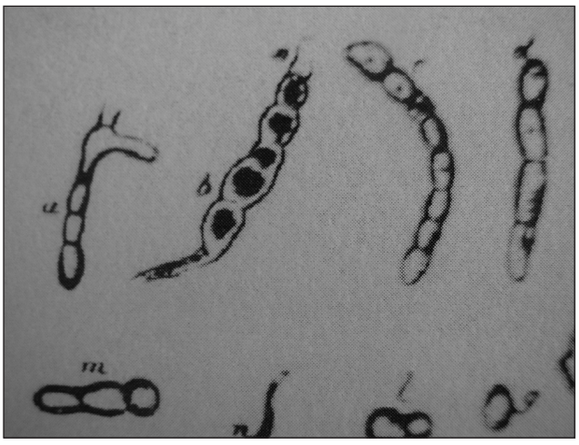
tom, svedomitosťou a zručnosťou. Preto z neho rodičia chceli obchodníka. Ale malý Dávid vo svojej túžbe po vedomostiach ako trinásť alebo štrnásťročný sa vybral pešo do Pešti (časť dnešnej Budapešti), kde dostal prácu v hostinci, vedľa peštianskeho gymnázia piaristov. Poobede a cez noc pracoval v hostinci – upratoval, umýval riad za nocľah a jedlo. Doobeda však počúval prednášky z chodby, spoza dverí. Spočiatku ho nechceli prijať do gymnázia, ale jeden otec piaristov vidiac jeho záujem a húževnatosť, mu nakoniec dovolil navštevovať výuku. Peniaze na živobytie získaval doučovaním súkromných študentov. Po získaní maturity s vynikajúcim výsledkom začal svoje štúdium na Lekárskej fakulte v Pešti a po roku pokračoval vo svojich štúdiách vo Viedni. Žil za veľmi úbohých podmienok, peniaze na živobytie opäť získaval výukou súkromných študentov. Už počas medicínskych štúdií ho veľmi zaujala práca s mikroskopom. Základy jeho neskorších úspešných výskumov sa zrodili práve v týchto rokoch. V priebehu štúdií navštívil svoju rodinu dvakrát, a to v r. 1831 a 1837. Jeho návrat do rodnej krajiny ako lekára v dobe uhorskej revolúcie v. r. 1848/49 je však nepodloženou fámou (5,14). Po obhajobe dizertačnej práce pod názvom „Vplyv vody na živočíšny organizmus“ získal titul doktora medicíny, a krátko na to – 18. marca 1839 – získal špecializáciu aj v odbore chirurgia, pôrodnictvo a očné lekárstvo.

Na jeseň r. 1839 sa stal členom kliniky slávneho profesora chirurgie, prof. Wattmanna. Následne pracoval v Ústave fyziológie, kde viedol praktické cvičenia poslucháčov. Sám ako svedomitý poslucháč prednášok slávnych profesorov druhej viedenskej lekárskej školy pochádzajúcich z Čiech a Moravy – Rokitanského, Škodu a Hebru – dostal ďalšiu inšpiráciu k mikroskopickej práci. Z poškodených, vyhodených mikroskopov jednotlivých univerzitných teoretických ústavov sám poskladal a zhotovil svoj vlastný mikroskop. Pomocou tohto mikroskopu pokračoval vo svojom bádaní, pripravoval mikroskopické kresby a tabuľky. Ešte v r. 1840 vo Viedni vydal významnú odbornú prácu *„**Observationes microscopicae, ad morphologiam pathologicam**”* (1840, Viedeň) (obr. 2). Táto práca bola revolučnou z pohľadu histologickej aj mikroskopickej techniky (obr. 3, 4).

Ako uznanie za jeho doterajšiu činnosť mu kamaráti odporučili, aby sa uchádzal o miesto asistenta, resp. mimoriadneho profesora na lekárskej fakulte. Ale všeobecným kritériom bolo, aby uchádzač bol katolíkom: v tej dobe ani protestantov, ani židov nevymenovali do vedúcich funkcií. Gruby nechcel konvertovať na katolicizmus, preto možnosť vybudovania kariéry vo Viedni odmietol. Pravdepodobne to je dôvodom, že sa obrátil k slobodomurárom. Po opustení Viedne navštívil vynikajúce univerzitné kliniky v Nemecku, neskôr v Londýne a nakoniec sa usadil v *Paríži*, kde ovzdušie „slobody a rovnosti“ prialo rozvoju vied a umenia. P. J. Roux (s ktorým sa už spoznal vo Viedni) mu v Paríži ponúkol miesto v parížskej Detskej nemocnici (Hôpital des Enfants). Zrejme tu mal možnosť vidieť množstvo chorých, ktorí mu poskytli aj „materiál“ na ďalšie mikroskopické skúmanie, obzvlášť v oblasti problematiky kožných mykóz. Po zvládnutí francúzskeho jazyka dostal pozvanie na Vysokú školu veterinárnu do Alfortu ako vyučujúci, kde okrem patológie prednášal aj o mikroskopickej technike, mykológii a fyziológii. Na tieto prednášky bol „pozvaným prednášajúcim“, lebo po uverejnení svojich mikroskopických prác z viedenského obdobia sa stal známym vedcom. Vysokú odbornú úroveň a vyhľadávanosť jeho prednášok najlepšie potvrdzujú významné osobnosti, ktoré sedeli medzi poslucháčmi: Claude-Bernard, Magendie, Flouréns, Henri Milne-Edwards – vynikajúci fyziológovia svojej doby, z krajanov Ignác Hirschler a Frigyes Korányi. Byt si prenajímal najprv v chudobnej štvrti Paríža, v ulici Git-le-Coeur č.5,

dermatologie_5_07:Sestava 1 13.12.2007 11:10 Stránka 285
proLékaře.cz | 13.11.2026

Obr. 3 a 4. Obrazy mykotických štruktúr z Grubyho práce: spóry a vlákna.

kde mal súkromné prednášky z anatómie, fyziológie a patológie. Súčasne pokračoval vo svojich – teraz už predovšetkým – mikroskopických *mykologických výskumoch* a ako prvý na svete pripravil *mikrofotografie* z preparátov. Je dôležité pripomenúť, že v jeho pozostalosti sa našlo 15.000 preparátov a 3000 fotografií.

Skutočný vrchol Grubyho vedeckej práce spadá do obdobia medzi r. 1841–1854. V týchto rokoch sa vyznačuje aj čulou publikačnou činnosťou.

Ešte pred vymenovaním jeho objavov je vhodné uviesť niekoľko slov o ***mikroskopii a vývoji teórií exogénneho infekčného („parazitického") pôvodu dermatóz*** (1, 2, 4, 15). Významnú úlohu tu zohral vývoj mikroskopickej techniky. Možnosť zväčšiť objekty pomocou bikonvexných a bikonkávnych šošoviek už poznali aj ich výrobcovia v dávnej dobe, ale používali sa len ako atrakcie napr. na jarmokoch. Na vedecké účely ich ako prvý použil asi *Francesco Stelluti*, keď v r. 1625 opísal štruktúru medového plástu. Ale k pravidelnému mikroskopovaniu došlo až v druhej polovici storočia, keď *Antony van Leeuwenhoek* pripravil svoje zväčšovacie sklá. Keď vydal svoje dielo *Arcana Naturae,* mikroskopovanie už bolo rozšírenou metódou v biológii. Medzi pioniermi tej doby treba spomenúť *Roberta Hookea* – jeho kniha pod názvom *Micrographia* sa stala základným dielom mikrobiológie. Na poli histológie to isté dokázal *Marcello Malpighi (1628–1694).* Nedôvera voči mikroskopickým nálezom však kvôli častým artefaktom a optickým odchýlkam bola výrazná ešte aj na začiatku 19. storočia (od r.1829 sa zaviedli achromatické šošovky, ktoré výrazne znížili počet takýchto chýb). Ako sme už spomenuli, etiológia chorôb nebola jasná, udržovali sa všelijaké hmlisté teórie. V oblasti dermatológie mala vedúce slovo francúzska dermatologická škola pod vedením *Jeana Louisa Aliberta (1766–1837).* Alibert, a hlavne jeho žiaci boli pôvodne internisti, takže francúzska škola preferovala internú príčinu dermatóz. Alibert sám spochybnil infekčnú povahu favusu, tiney, svrabu. Mladý Korzičan, *Simon François Renucci,* však v r.1834 pred očami Aliberta demonštroval nález zákožky svrabovej z chorej kože. *Ferdinand Hebra* v r.1844 pomocou autoinokulačných experimentov definitívne potvrdil, že pôvodcom svrabu je zákožka svrabová. Bolo to jedno z prvých víťazstiev „infekčnej teórie" v dermatológii. Ďalšie víťazstvá sa uskutočnili v oblasti mykológie, ktorá potom plynule prešla do éry bakteriológie. Tak sa definitívne a nezvratne dokázalo, že príčinou ľudských chorôb môžu byť živé organizmy. Éra mykológie začala objavom talianskeho právnika *Agostina Bassiho (1773–1856)*, ktorý sa stal mikrobiológom – autodidaktom. Prišiel na to, že choroba *muscardine*, ktorá postihovala húsenice priadky morušovej (hodvábnika) a pôsobila tak veľké finančné straty pri výrobe hodvábu, je zapríčinená plesňou. Ďalšími experimentmi, ktoré trvali 25 rokov, vyslovil podozrenie, že rastlinné, živočíšne a ľudské choroby sú zväčša zapríčinené voľným okom neviditeľnými drobnými parazitmi. Svoje pozorovania publikoval v r. 1835 v jednom milánskom časopise. Nemecký lekár, *Johann Lucas Schoenlein, (Schönlein, 1793–1864)* pri štúdiu odbornej literatúry narazil jednak na Bassiho prácu o mykotickej chorobe muscardine, jednak na prácu jedného viedenského botanika o mykotickej chorobe rastlín, kde lézie rastlín sa veľmi podobali mykotickým kožným léziám na ľuďoch. Vychádzajúc zo spomenutých publikácií, v r. 1839 z pacienta s favusom odškriabal skutulá a pod mikroskopom v nich našiel mykotických pôvodcov. Jeho žiak, *Robert Remak (1815–1865),* pokračoval v tejto práci, izoloval pôvodcu a nazval ho Achorion Schoenleini (dnes: *Trichophyton Schoenleini*). Svrab a favus sú teda prvé choroby, kde sa podarilo dokázať živého pôvodcu ochorenia. Začal sa intenzívny výskum, ktorého výsledkom bolo, že Robert Remak, Gustav Simon, Dávid Gruby a neskôr ďalší o pár rokov založili odbor dermatomykológie, ktorý vyvrcholil nástupom *Raymonda Sabourauda* (1864–1938). Jedným z najdôležitejších výskumníkov na tomto poli bol práve Dávid Gruby.

dermatologie_5_07:Sestava 1 13.12.2007 11:10 Stránka 286
proLékaře.cz | 13.11.2026

Najvýznamnejšie roky Grubyho z pohľadu mykológie sú r. 1841–1844, keď svoje objavy uverejnil v sérii 6 publikácií (7–12) na stranách „*Comptes rendues dés séances hebdomadaires de l'Academie des Sciences*". V týchto prácach podáva precízny mikroskopický opis mikromycét zúčastňujúcich sa na patologických procesoch kože a slizníc.

Vo svojej *prvej práci* (7) z r.1841 opísal – po Schönleinovi, ale nezávisle od neho – pôvodcu **favus**u (vtedy pod názvom porrigo lupinosa), s prvým morfologickým opisom mykotických štruktúr „semienok, vlákien, zŕn". Pôvodcu považuje za rastlinu – tzv. mykoderma.

Vo svojej *druhej práci* (8) z r.1841 sa zmienil o tom, že nevedel o Schönleinovej práci a objave a diskutuje o rozdieloch medzi jeho a Schönleinovou prácou. **Inokulačnými pokusmi** dokázal, že ide o skutočného pôvodcu, a tak predbehne svoju dobu – 40 rokov pred stanovením známych Kochových postulátov (kritérií) príde vlastne na to isté.

Vo svojej *tretej práci* (9) z r.1842 opísal „kryptogamy" z materiálu bielych orálnych slizničných povlakov u detí (poznámka: kryptogam je z tela materskej rastliny sa odlučujúca, ďalej spórami sa rozmnožujúca rastlina). Opísal morfologické rozdiely medzi kryptogamami slizničných povlakov a mykodermami favusu. Ide o opis kvasiniek známych dnes ako rod **Candida**.

Vo svojej *štvrtej práci* (10) z r.1842 opísal pôvodcu trichofýcie ochlpenia v oblasti brady (dnes: **trichophytia barbae,** vtedy pod názvom infekčná mentagra). Mikroskopickým vyšetrením zistil, že časti chlpov zanorené do zamše (škára) sú cirkulárne obalené kryptogamami. Je to opis parazitizmu typu **ectothrix**.

Vo svojej *piatej práci* (11) z r.1843 dokázal hubový pôvod **mykotického procesu chlpov a vlasov,** kde opísal mikroskopický nález napadnutia vlasu 1–3 mm nad úrovňou kože vo forme malých spór, ktoré obalujú vlas zvonka. Gruby tieto kryptogamy nazval „**Microsporum Audouini**" (6).

Vo svojej *šiestej práci* (12) z r.1844 Gruby opísal podrobne kryptogamy – spóry a vlákna Microsporum Audouini a objavil tak **pôvodcu mikrospórie** [vtedy pod názvom tinea tonsurans (Mahon) resp. herpes tonsurans (Cazenave)]. U ďalších diagnóz okrem parazitizmu typu ectothrix opísal aj ďalší typ parazitizmu: typ **endothrix**.

Dôležité je upozorniť na to, že názvoslovie a klasifikácia starých diagnóz sa často nekryje ani so súdobými a už vôbec nie s neskoršími alebo dnešnými termínmi a diagnózami, ale ich etymologická a nozologická analýza nie je predmetom našej práce.

Okrem uvedených prác opísal aj **hubu Streptotryx**, v krvi žaby ako prvý opísal parazit, ktorý nazval **Trypanosoma**. Jeho meno nesie aj **Tritrichomonas suis** (18) a ďalšie parazity.

V roku 1848 získal oficiálne uznanie svojho lekárskeho diplomu aj vo Francúzsku, a tak mohol začať praktizovať. Založil si ***súkromnú lekársku prax***, ktorá veľmi dobre prosperovala, vďaka čomu sa Gruby stal bohatým človekom. Jeho ordináciu vyhľadávali známe osobnosti: Frédéric Chopin, Alexander Dumas (otec aj syn), Heinrich Heine, A. Lamartine, G. Sand, Gambetta, MacMahon, Gounod, Balzac, Flammarion, z krajanov Ferenc Liszt, Mihály Munkácsy, Lajos Kossuth, Mihály Zichy. Zvečnili ho vo svojich dielach Balzac, Dumas, Daudet a ďalší. Jeho služby využívali aj členovia cisárskeho dvora Napoleóna III. Viackrát dostal pozvanie na lekárske konzílium do kráľovských dvorov Veľkej Británie a Nemecka. Za základ liečby považoval diétu, zmenu životosprávy a sugesciu. Jeho niekedy bizarné liečebné metódy sú v podstate aplikáciou dnešnej ***psychosomatickej medicíny***. Len ako ozajstnú kuriozitu možno spomenúť, že chorobu Heinricha Heineho liečil tak, že namiesto liekov mu nariadil, aby sa naučil vyrábať zrkadlá. To sa aj stalo a Heineho neuróza sa postupne zlepšovala. Chopinovu nespavosť liečil tak, že mu nariadil skoro ráno cestovať vlakom do Versailles, kde v pomaly sa hýbajúcom, prázdnom vlaku pravidelne zaspal. Alebo Dumas, ktorý vo dne-v noci písal, mal tráviace ťažkosti. Nariadil mu pravidelné prechádzky a konzumáciu jabĺk tak, že určil trasu prechádzky a vyznačil miesta, kde musel zjesť jablká – Arc de Triomphe, Quai d'Orsay, Madeleine.

Gruby bol skutočným ***polyhistorom*:** ako prvý pripravil ***mikrofotografie*** z preparátov, ale zaoberal sa aj s ***meteorológiou***, ***astronómiou*,** výrobou a ***opravou hodiniek***. V mestskej časti Montmartre, pod číslom Rue Leipic 100 si kúpil päťposchodový dom, kde si zriadil výskumné laboratórium, *meteorologickú stanicu a observatórium*. Jeho observatórium vydávalo pravidelne svoj bulletín („*Publication mensuelle du Bulletin meteorologique de l'Observatoire Gruby*). Ako prvý sa zaoberal ***lekárskou meteorológiou***.

Treba spomenúť jeho silné sociálne cítenie a ***charitatívnu činnosť***. Sám žil veľmi skromne a postupne sa stal podivínom: nikdy sa neoženil, chodil v starých šatách a do svojej izby už nikoho nepúšťal. Zo svojho obrovského príjmu podporoval chudobných študentov a umelcov, asi 20 charitatívnych spolkov, každú nedeľu ordinoval zadarmo pre chudobných ľudí a platil im stravovanie v blízkej reštaurácii. V r. 1870–1871 vo francúzsko-nemeckej vojne zriadil nemocnicu so 40-timi lôžkami vo vlastnom dome, kde liečil ranených zadarmo. Finančne podporoval maďarských emigrantov, ktorí utiekli po páde uhorskej revolúcie v r. 1848–49, najmä rodinu grófa Telekiho (5).

V podmienkach francúzsko-nemeckej vojny sa začal zaoberať aj s ***chirurgickou problematikou***. Ako prvý odporúčal na *obväzovanie rán vatu* a zaoberal sa aj problematikou *vojnovej chirurgie*: ošetrovaním a spôsobmi prevážania ranených (vozy na prevážanie chorých, poľná mobilná ambulancia) – („*Appareils et instruments de l'art médical"* – 1867, „*Sociétés et materiel de secours pour les blessés militaires"* – 1884).

Zo svojej obrovskej zbierky mikroskopických preparátov, fotografií, minerálov a kníh plánoval usporiadať veľkú výstavu. Zomrel 14. novembra 1898, ako 88-ročný,

dermatologie_5_07:Sestava 1 13.12.2007 11:10 Stránka 287
proLékaře.cz | 13.11.2026

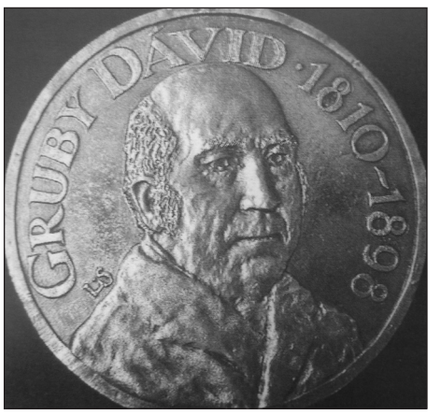
osamote. Pochovali ho na Montmartre v cintoríne Svätého Vincenta.

Gruby ostal v priebehu celého života skromným človekom. Vďaka svojim objavom a mnohostranným schopnostiam sa mohol stať prednostom hociktorej kliniky alebo výskumného ústavu v Európe, ale nesnažil sa o to. Iróniou osudu je, že on, ktorý nebol na univerzite, učil akademikov.

V priebehu svojho života dostal veľa *vyznamenaní*. Okrem Viedenskej akadémie vied sa stal členom ďalších 20-ich odborných spoločností. V r.1858 ho Peštianska kráľovská lekárska spoločnosť zaradila medzi svojich členov-korešpondentov.

V odbore mykológie ho s úctou hodnotil aj Raymond Sabouraud. Veľká osobnosť Sabourauda sa ukázala aj v tom, že po znovuobjavení Grubyho prác uznal, že niektoré jeho vlastné objavy zväčša už odhalil o 50 rokov skôr vtedy už starý Gruby. Crissey a kol. (4) píšu: „*Some of Sabouraud's findings had already been observed and published 50 years earlier by David Gruby, but the work of the Hungarian genius had long since been forgotten. It is to Sabouraud's credit that after exhuming Gruby's reports he acknowledged the older man's work warmly and generously*."

Na počesť D. Grubyho v oblasti rozvoja dermatomykológie, mikroskopickej techniky a lekárskej vedy v r.1958 v Maďarsku v meste Miskolc pomenovali po ňom mykologické laboratórium a krajský dermatovenerologický dispenzár. Maďarská dermatologická spoločnosť založila ***Striebornú medailu Dávida Grubyho*** (obr. 5), ktorú môžu obdržať domáci aj zahraniční výskumníci a klinickí pracovníci, ktorí dosiahli významné výsledky na poli mykológie.

Obr. 5. Strieborná medaila Dávida Grubyho.

LITERATÚRA

1. BENEDEK, I. *A tudás útja*. Magyar Könyvklub, Budapest, 2001, p. 185–187, 306–308.
2. BENEDEK, I. *Hügieia. Az európai orvostudomány története.* Gondolat, Budapest, 1990, p. 217–218, 261–264.
3. BERSAQUES, D.J. Dermatological mycology from Gruby to Sabouraud. In: WALLACH, D., TILLES, G. et al. *Dermatology in France.* Éditions Privat, Pierre Fabre Dermo-Cosmétique, Paris, 2002, p. 163–169.
4. CRISSEY, J.T., PARISH, L.CH., HOLUBAR, K. *Historical atlas of dermatology and dermatologists*. Parthenon Publishing, New York, London, 2002, p. 18–22., 24, 26, 30–31, 41–43, 113.
5. CSILLAG, I. Újabb adatok Gruby Dávid életrajzához. *Orv.Hetil.,* 1973, 114 (46), p. 2795–2800.
6. DANIELS, G. Structures resembling fuseaux in a case of ringworm of the scalp due to Microsporum Canis Bodin and Microsporum audouini Gruby. *Br.J.Dermatol*., 1953, 65 (3): 95–98.
7. GRUBY, D. Mémoire sur une végétation qui contitue la vraie teigne. *C. R. Acad. Sciences*, 1841, 13, s. 72–75.
8. GRUBY, D. Sur les mycodermes qui constituent la teigne faveuse. *C. R. Acad. Sciences,* 1841, 13, s. 309–311.
9. GRUBY, D. Recherches anatomiques sur une plante cryptogame qui constitue le vrai muguet des enfants. *C. R. Acad. Sciences,* 1842, 14, s. 634–636.
10. GRUBY, D. Sur une espèce de mentagra contagieuse résultante du dévelopment d'un nouveau cryptogame dans la racine des poils de la barbe de l'homme. *C. R. Acad. Sciences,* 1842, 15, s. 512–514.
11. GRUBY, D. Recherches sur la nature, la siége et le dévelopment du porrigo decalvans ou phytoalopécie. *C. R. Acad. Sciences,* 1843, 17, s. 301–303.
12. GRUBY, D. Recherches sur les cryptogames qui constituent la maladie contagieuse du cuir chevelu décrite sous le nom de teigne tondante (Mahon), herpes tonsurans (Cazenave) ou de rizo-phyto-alopécie. *C. R. Acad. Sciences,* 1844, 18, s. 583–585.
13. KAPRONCZAY, K. Az orvostudomány különös egyénisége: Gruby Dávid. *Orv. Hetil.,* 1998, 139 (28), p. 1697–1698.
14. MAGYAR ÉLETRAJZI LEXIKON 1000-1990, web site: mek.oszk.hu/00300/00355/html/ – 2k.
15. NULAND, SB. *Lékařství v průběhu staletí.* (orig.: Doctors, the Biography of Medicine. Ed.: Vintage Books, New York, 1998), Knižní klub, Columbus, Praha, 1. české vyd., 2000, p. 350–383.
16. RÁCZ, I. Gruby Dávid életműve és helye a dermatológiában. *Orv. Hetil.,* 1991, 132 (32), p. 1768–1770.
17. SCHNEIDER, I., TÖRÖK, I. A magyar Gruby Dávid, a mykológia megteremtője [David Gruby, the Hungarian father of mycology]. *Bőrgyógy. Vener. Szle.,* 2005, 81 (3), p. 112–118.
18. TACHEZY, J., TACHEZY, R., HAMPL, V. et al.: Cattle pathogen tritrichomonas foetus (Riedmuller, 1928) and pig commensal Tritrichomonas suis (Gruby, Delafond, 1843) belong to the same species. *J Eukaryot Microbiol*, 2002, 49(2): 154–163.

Došlo do redakce: 29. 6. 2007

MUDr. Zoltán Szép, PhD.
Katedra dermatovenerológie FZŠŠ SZU
Limbová 12
833 03 Bratislava
E-mail: zoltanszep@zoznam.sk